

Fiskimenn fylkist

Aldri á ævini hava vit fiskimenn verið so kúgaðir sum nú, og tað ringast av øllum fréttum og nú ein dagin, nevniliga tað, at formaðurin fyri okkara fiskimannafelag gongur á odda í yvrklassaharkaliðinum at kúga okkara fiskimenn. Tað er mærlagt fyri álvára, at hr. Erlendur Patursson hevur notað Útvarpinum at lýsa eftir fiskimonnum fyri íslendskar reiðarar, sum ynskja at fáa færoyska manning.

Adri lýsa heldur ikki, so óivað hevur landsstýrið notað Útvarpinum at lýsa eftir færoyskum fiskimonnum at fara við útlendskum skipum. Hvi? — Ja, hvi noktar landsstýrið okkum at sleppa við útlendskum skipum?

Fáa við somu kor og somu løn við færoyskum skipum sum við teimum útlendsku, so fara vit við teim færoysku og ikki við útlendsku.

Men ongin hugsar um at bota um kor okkara — tvørtur ímóti hjálpi Erlendur til at fella øll tey mál, sum javnaðarflokkurin leggur fram á ting fyri at hækka um minstulønina og prívíðbótina. Hvør skuldi trúð, at formaður fiskimannafelagsins kundi verða við til slíkt —? ella tað, sum verri er, at nokta okkum at selja har, sum prisurin er hægstur, og noktar Útvarpinum at siga okkum frá, tað ið útlendingar biðja okkum koma við teirra skipum fyri góð kor og nógv hægri løn, enn vit kunna fáa í Føroyum?

I Esbjerg og Ítalien hava vit ongan marknað og fáa har neyvan nakrantíð selt aftur — all vegna landsstýrisins kleyvaskap stuðlað av formanni fiskimannafelagsins.

Hvur nakar hoyrt ella frétt frá slíkum oddamanni, sum hagræðir sínar felagslimir við slíkum harskapi ella kleyvaskapi all til gagns fyri yvrklassan, sum nú kann fáa biluga arbeiðsmegi umborð og á landi og samstundis færi fiskin fyri lítlan ella nærum ongan

pris, bert ein brokpart av tí prisi, sum vit kundu fingið, um Esbjerg og Ítalía ikki vóru stongd fyri okkum av kleyvaskapi.

Hvødu vit ein góðan formann fyri okkara fiskimannafelag, so setti hann verkfall í gongd og latið so landsstýrið við teirra monn mannað skipini. Men tað ið formaðurin sjálvur situr í hesum yvrklassalandsstýrinum, sum leggur hofu á fiskimenn og kúgar okkum og trælkar okkum við øllum illum harskapi, so gerst púra onki.

Nú rópa fiskimenn víða hvar um at fáa formansval, so við fáa ein annan formann. Men tað er nyttuleyst at krevja val, tí vit eru maktaleysir. Allur gamal rættur okkara at velja tann formann, vit ynskja, er burturbeindur. So

vitt mærlagt sleppur ongin at velja, sum hann ynskir uttan at uppgæva sitt navn, og ongin sleppur at segja, hvør ið flestar atkvøður hevur fingið, uttan nakrir fáir, útvaldir, og hvør velir teir?

I Týsklandi fekk Hitler altið 100 pst., i Ruslandi fær Krustjev eisini 100 pst, ella nærum 100 pst, av øllum atkvøðum.

Her i Føroyum sær tað oftast út sum at Erlendur altið fær 100 pst, ella nærum 100 pst, av atkvøðum.

Harfyri týndu fiskimenn seinast ikki at stilla upp. Men harvið missa vit alt.

Vit eiga at visa, at vit eiga maktina í landinum. Latum okkum fylkist og krevja okkara rætt.

Fiskimaður.

De danske studenters misforståelse

Nyhederne om de danske studenters protest imod, at de færøske studenter skal møde med deres særlige repræsentant til de nordiske studenters formandsmøde i Reykjavík, idet de nægter at anerkende de færøske studenter som en nationalunion, virker helt forstemmende på mig som en af dem, der har oplevet hele skænen, som den færøske nationale strid har gennemgaaet i tiden efter den første verdenskrig, da det færøske socialdemokrati kom ind i færøsk politik.

Vi som mente i styrelsesordningen af 1948 at have fundet den form, der både med hensyn til færingerne og danskerne til fulde løste det nationale problem, har vanskeligt ved at tro, at der endnu findes en så udvalgt forsamling som flertallet af de danske studenter, der i det nationale spørgsmål optræder so blotter for forståelse af det, som skete i den høje nationale bølgegang under og umiddelbart efter afslutningen af den anden verdenskrig.

Det var igen let sag at nå til den dybe forståelse af, at færingerne ikke i mindre grad end danskerne, nordmændene, svenskerne, islænderne og finnerne er et nordisk folk, en nordisk nation med eget sprog, egen kultur, egne sæder og skikke.

Men man nærede dog til denne forståelse, der nedfældede sig i styrelsesordningen af 1948.

Det forekom mig, at man fra dansk side ikke var mindre glad og tilfreds med dette resultat end de nationale kræfter på Færøerne.

Jeg kan således huske, at vor store nordiske statsmand og forkæmper for den nordiske ånd og broderskab, Hans Hedtoft, spontant udtalelse med al den følelsesstyrke, som kun han kunne gøre det, at fra nu af skulle det være danskerne, der præsenterede og introducerede færingerne som det sjette nordiske folk, den sjette nor-

diske nation, hvø: sprog, kultur og særegne nordiske liv, det skulle være en ærestag og en hjertets sag for det danske folk at bevare, hæge om og udvikle til pyrd for den danske og den nordiske ånd og broderskabsfølelse.

Anerkendelsen af Færøerne, færingerne, som en nation, som den om end hidtil lidet påagtede, men for den sags skyld ikke mindre værdifulde broder, den sidste, den mindste i det nordiske tvænefølge, som statsministrene Vilhelm Buhl, Hans Hedtoft, H. C. Hansen, Viggo Kampmann, Torkel Kristensen, ministrene Hartvig Frich, Jørgen Jørgensen, Bomholt m. fl. så uforbeholdent har givet til kende, denne anerkendelse og erkendelse har i og for sig ikke noget at gøre med folketingsjurisdiktion eller de nuværende styrelsesmæssige relationer mellem de to folk, de to nationer, den danske og den færøske.

Lige så naturligt — naturligere — som det er, at de skotske studenter bliver repræsenteret ved deres særlige repræsentant(er) — som udgørende en særlig national enhed — ved siden af repræsentanter for engelske, tyske, franske, danske, norske, svenske, islandske og andre landes studenter, er det, at færøske studenter bliver repræsenteret af deres særlige repræsentant(er) på nordiske eller internationale studentertæjver og møder.

Dette er en logisk følge af færingernes virkelige nationale stilling, og da denne er nedfældet i styrelsesordningen af 1948 for Færøerne, er det også en logisk følge af denne og den principielle stilling, som et enigt folketing har vedtaget og ophøjet til grundlov for Færøerne.

(Framhald á 3. síðu.)

I gjár, 1. april, hevði H. P. Hansen, fulltrúi, verið 25 ár í starvi á Gjaldstovuni.

Heildarloysn fyri sjómenn

Danska rikisstýrið hevur í hyggju at fremja eina heildarloysna fyri sjómenn. Her er talan um fleiri týðningarmiklur lógir.

Umframt lógir viðvíkjandi mannigartalinum umborð á teimum ymisku skipunum eru m.a. 4 lógir av serligum týðningi:

1. Lóg um skipan av skipaeftirlitsráð við umboðsmönnum fyri sjómannafelögin, reiðarafelögin og skipasmíðurnar.
2. Broytan av sjómanslögin, har skilad verður til, at umframt 9 tíma hvíld fyri sjómenn undir 16 ár skulu allir sjómenn yvir 16 ár hava 8 tíma hvíld. Tíðarskeiðið hagar til sjómenn kunnu fáa fría ferð heim verður mink-

að frá 24 niður í 12 mánaðir stígvist framd, men ful út framd, longu 1. juli í ár.

3. Bøtan av vælferðartænastuni umborð við 12 oyru uppá mannað — 3 oyru frá manning. 3 frá reiðara og 6 oyrum frá rikisskassanum, sum skulu hækkað til 20 oyru (5+5+10).

4. Danmark góðtekur alheims-konventionina um tryggleikan á havinum.

PRISTALIÐ fór 1. april upp við 2 stígum og er nú 466.

Jarðskjálvtin í Alaska hevur kravt um 150—200 mannalív

Jarðskjálvtin í Alaska páskaaftan hevur kravt út móti 200 mannalív. Higar til eru um 100 lík funnin og enn eru 80 saknað. Men ikki verður roknað við at finna hesi á lívi.

Skaðin verður nú mettur at vera ikki minni enn 350 milljarðir kr., og framvegis er vand: í býnum.

Ankoreish fyri skaða av, at hús rapa niður.

Tey um 1000 heimleysu eru fyribið herbergjað í tjaldlegum, sum m. a. fælsunarherurin hevur stílað fyri.

Einki úrslit

Samráðingarnar millum Fiskimannafelagið og Reiðarafelagið týskvöldið endaðu úrslitaleysar.

Semingsmaðurin er boðendur og skal hann í kvöld leggja semingsuppskot fyri partarnar. Tað er Bjarni Niclasen, lærari, ið er semingsmaður.

Framsýning

Vevi-, hondarbeiðis- og matgerðarframsýning verður sunnudagin 5. april frá kl. 2 til kl. 7 í lítla skúla við Jóanes Paturssonargøtu.

Kvoldskúlin

Prísmeking av vørum

Við heimild í 6. gr. í lógtingslóg nr. 25 frá 24. april 1952 um valuta og prísið áleggur ráðið øllum handlandi at prísmerka handilsvørurnar.

Prísmekingin skal vera so sjónsk, at fólk lettliga fæ eynað á prisin á hvørjari vøru ella vørubólki, sum liggur í sýnslugganum, á hyllum ella aðrastaðni frammi í handlinum.

Sambært 14. gr. í somu lóg koma brot móti löginum og teimum av ráðnum eftir löginum givnu treytum undir sekt, hefti ella fongsil upp í 2 ár.

VALUTA- OG PRÍSRÁÐ FØROYA, tann 19. marh 1964

TIT UNGU

sum eru í vinnu, farið væl um peningin

Tey flestu av tykkum koma einaferð at seta búgv og møguliga at taka lut í vinnuligum fyrirkøtum. Tað gerst best við at seta peningin inn í sparikassa.

Sparikassarnir eru til reiðar at veita lán við lagaligum treytum. Og sjálvandi, jú meira pening ein hevur innistandandi í sparikassa, tess stóri eru lánimøguleikarnir.

FØROYA SPARIKASSI NORDØYA SPARIKASSI
SUDUROYAR SPARIKASSI

Sera væleydnað konsert

Annán páskaðag hevði unglingadeildin úr Havnar Hornorkestur, stjórnað av Jóhann Isholm, konsert í kommunuskúlahøllini. Hesir unglingar eiga rós uppiborna fyri tað, ið teir hava fingið burtur úr venjingini, tí skráin var fjølbroytt og so væl framford, at eingin sessur átti at staðið tómur.

Vit ivast ikki í, at venjarin Oughton, ið nú er farin, hevur gjørt eitt dygdgott arbeiði; men hesir unglingar hava evnir, ið við góðari leiðslu lova gott fyri framtíðina.

Umframt unglingadeildina tóku tey onnur lut í konsertini; tey vóru Rigmor Restorff Rasmussen, ið hevur verið musikk-livinum ein góður stuðul, og hin ungi framúrskarandi kornett-leikarin Eyðbjørn Olsen.

Vit takka unglingadeildini fyri hesa frálíku konsert.